Natuurwetenskappe en Tegnologie · Graad 5

Memorandum · Kwartaal 3–4

TOTAAL
68
PUNTE

Nasienriglyne

1. Ken die volle punt toe vir 'n korrekte antwoord, selfs al is die bewoording anders as die een hieronder.
2. Aanvaar enige wetenskaplik korrekte antwoord, ook een wat nie in die memorandum staan nie.
3. Waar 'n vraag om twee of meer items vra, word een punt per korrekte item toegeken.
4. By diagramme word die punt toegeken as die etiket op die regte deel wys, selfs met 'n spelfout.
5. Moenie punte aftrek vir spelling nie, tensy die woord 'n ander wetenskaplike betekenis kry.

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 1 · Veelkeusige vrae · 5 punte			
1.1	a. Die sel	**1**	
1.2	b. Gaan vinnig uit en bly laag, onder die rook	**1**	
1.3	c. Steenkool	**1**	
1.4	a. Skalie	**1**	
1.5	b. Die Wieg van die Mensdom	**1**	
VRAAG 2 · Kort vrae · 10 punte			
2.1	sel; hoofstroom; sel; hoofstroom. 1 punt elk.	**4**	*1 punt elk.*
2.2	a. jaar; b. as; c. sonlig	**3**	*1 punt elk. Spelling moet redelik wees. Vir c, aanvaar ook die Son.*
2.3	Enige drie: moenie proppe of skakelaars met nat hande aanraak nie; druk nooit voorwerpe in 'n muursok nie; moenie 'n prop oorlaai nie; bly weg van kraglyne wat geval het; klim nooit teen kragmaste nie; moenie beskadigde koorde gebruik nie.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*
VRAAG 3 · Gestoorde energie in brandstof · 10 punte			
3.1	vaste stof; vloeistof; vaste stof; gas. 1 punt elk.	**4**	*1 punt elk.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
3.2	Enige drie: moenie 'n brandende kers, paraffienstofie of -lamp alleen los nie; hou kerse en stofies weg van gordyne en op 'n stewige oppervlak; hou vuurhoutjies en aanstekers weg van klein kinders; moenie proppe en muursokke oorlaai nie; moenie kos op die stoof alleen laat kook nie; skakel verwarmers af as julle uitgaan; moenie rommel naby die huis verbrand nie.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*
3.3	a. Die suurstof (lug) in die fles is opgebruik (1). b. Die groot fles hou meer lug (suurstof) (1), so daar was langer suurstof om die kers aan die brand te hou (1).	**3**	
VRAAG 4 · Elektriese stroombane · 8 punte			
4.1	A = sel (battery); B = gloeilampie; C = skakelaar	**3**	*1 punt elk.*
4.2	Enige drie: die skakelaar is oop; die sel is pap; die lampie is uitgebrand; 'n draad is los of nie verbind nie; die stroombaan is nie volledig nie.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*
4.3	Kragmaste en kraglyne, dan die substasie, dan die elektrisiteitskas, dan die muursok en prop.	**2**	*Al vier in die regte volgorde = 2 punte; twee of drie in die regte posisie = 1 punt.*
VRAAG 5 · Die Aarde se oppervlak, gesteentes en fossiele · 10 punte			
5.1	sandgrond; kleigrond; leemgrond. 1 punt elk.	**3**	
5.2	Dit vorm baie stadig (1); sodra dit verlore is, kan dit nie vervang word nie, en plante het dit nodig om te groei (1).	**2**	
5.3	Rotse breek in klein korrels (1); wind en water dra die sand en modder weg en deponeer dit in lae (1); oor 'n baie lang tyd word die lae saamgepers en verhard tot rots (1).	**3**	
5.4	'n Liggaamfossiel vorm van harde dele soos bene, tande of doppe (1); 'n spoorfossiel vorm van tekens soos voetspore, neste of mis (1).	**2**	
VRAAG 6 · Gesteentes en fossiele · 7 punte			
6.1	Kalksteen = om sement te maak (aanvaar ook boublokke, kalk); sandsteen = bouklip vir mure en geboue, plaveisel; skalie = vir geboue (om bakstene of teëls te maak).	**3**	*1 punt elk.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
6.2	a. Lae. b. Die onderkant, want dit is eerste neergelê en nuwe lae sak bo-op.	**2**	
6.3	Party fossiele lyk soos plante en diere wat vandag nog leef (1); party soorte lewende dinge leef al miljoene jare op Aarde, so fossiele wys ons die geskiedenis van lewe (1).	**2**	
VRAAG 7 · Energie en beweging · 9 punte			
7.1	Die gestoorde energie verander in bewegingsenergie (1), sodat die rek of die voorwerp wat dit stoot, beweeg (1).	**2**	
7.2	Enige twee: kaatjie-in-die-boks; springstok; klikpen; nietmasjien; motor se skokbreker.	**2**	*Moenie trampolien (veer word uitgerek) of muisval (draaiveer) aanvaar nie.*
7.3	Enige drie: fiets; kruiwa; motor; trollie; stootwaentjie; skaatsplank; wa.	**3**	
7.4	Die wiel draai om sy as en rol (1), dus is daar baie minder wrywing met die grond as wanneer jy die vrag sleep (1).	**2**	
VRAAG 8 · Tegnologie: wiele en asse · 9 punte			
8.1	Wiele: bottelproppies of kartonsirkels (1). Asse: kebabstokkies (1); aanvaar ook kebabstokkies binne-in strooitjies.	**2**	
8.2	Enige drie: dit moet 10 albasters dra; dit moet maklik en reguit rol; die wiele moet vry draai en nie afval nie; net die gelyste materiale mag gebruik word; dit moet sterk genoeg wees om nie te buig of te breek nie.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*
8.3	1 punt vir 'n duidelike skets met wiele wat deur asse onder die doos verbind is. 2 punte vir byskrifte: drie korrek = 2; een of twee korrek = 1.	**3**	
8.4	Stoot die karretjie liggies (of laat dit teen 'n helling afrol) en kyk of dit ver en reguit rol, met die wiele wat vry draai en nie wiebel nie.	**1**	

Totaal **68 punte**



Gratis vasvrae

Klaar met hierdie toets? Oefen verder aanlyn!

Meer as 12 000 gratis vrae vir Graad 4 tot 7, in elke vak en volgens KABV. Na elke antwoord kry jou kind 'n kort verduideliking. Geen registrasie nodig, en dit werk op 'n foon.

meerkatskool.co.za

Skandeer met jou foon om dadelik te begin

'n Klein versoek van ons

Baie dankie dat jy MeerkatSkool ondersteun! Ons is 'n klein Suid-Afrikaanse besigheid, en elke vraestel is met groot sorg saamgestel.

Hierdie toets en memo is 'n gratis voorbeeld: deel dit gerus met ander ouers en onderwysers. Vra ons oor die volledige boekie: meerkatskool.co.za of WhatsApp 066 462 7629.

Dankie!
Die MeerkatSkool-span

Gratis vasvrae
meerkatskool.co.za

E-pos
info@meerkatskool.co.za

WhatsApp en oproepe
066 462 7629

Help ons verbeter

Kry jy 'n fout in hierdie toets? WhatsApp ons dadelik. Ons maak dit binne 24 uur reg en stuur vir jou die nuwe weergawe.

Skandeer om ons te WhatsApp · 066 462 7629